

รายงานการส่งเสริม ให้บุคลากร ปฏิบัติตามวินัย

โครงการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามวินัย สำนักกรรมการ 2

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร Strong
จิตพอเพียง ต้านทุจริต ส่งเสริม
คุณธรรมจริยธรรม และความโปร่งใส
สำนักกรรมการ 2

ประจำปีงบประมาณ 2569

คำนำ

สำนักกรรมการ ๒ ตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรของสำนักกรรมการ ๒ มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะคุณธรรมด้านความสุจริตโปร่งใส อันเป็นคุณธรรมสำคัญของข้าราชการและบุคลากรในวงงานรัฐสภา คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร Strong จิตพอเพียง ด้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักกรรมการ ๒ จึงได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามวินัย และวัฒนธรรมสุจริต ภายใต้ชื่อโครงการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามวินัย โดยมีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถร่วมถ่ายทอดองค์ความรู้ในหัวข้อ “ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบที่สุ่มเสี่ยงต่อวินัยข้าราชการไทย” และได้มีการร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของบุคลากรสำนักกรรมการ ๒ เพื่อหาแนวทางในการเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริตโปร่งใสในองค์กร ทั้งนี้ การจัดโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนให้สำนักกรรมการ ๒ เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ รวมถึงพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริตโปร่งใสที่ยั่งยืนต่อไป

สำนักกรรมการ ๒

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๑
๑.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑
ส่วนที่ ๒ การดำเนินการ	๒
ส่วนที่ ๓ บทสรุปและประโยชน์ที่ได้รับเพื่อนำมาใช้ในสำนัก/กลุ่ม	๘
๓.๑ บทสรุป	๘
๓.๒ ประโยชน์ที่ได้รับเพื่อนำมาใช้ในสำนัก/กลุ่ม	๘

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ

ตามที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีความมุ่งมั่นและให้ความสำคัญกับการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ โดยได้มีแผนบูรณาการ สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และการป้องกันการทุจริต คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร Strong จิตพอเพียง ด้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักกรรมการ ๒ จึงได้สนองตอบนโยบายของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ด้วยการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามวัฒนธรรมสุจริตและการต่อต้านการทุจริต ภายใต้โครงการการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามวินัย โดยมีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถร่วมถ่ายทอดองค์ความรู้ ในหัวข้อ “ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบที่สุ่มเสี่ยงต่อวินัยข้าราชการไทย”

๑.๒ วัตถุประสงค์

การจัดกิจกรรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรของสำนักกรรมการ ๒ ได้ตระหนักปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในวงงานราชการ รวมถึงความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบที่สุ่มเสี่ยงต่อวินัยข้าราชการ อันเป็นเรื่องใกล้ตัวของข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับ และร่วมกันพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างยั่งยืน

๑.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. บุคลากรได้ตระหนักถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เป็นความเสี่ยงต่อวินัยข้าราชการ
๒. บุคลากรได้รับองค์ความรู้และตระหนักถึงวิธีการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพ
๓. สร้างความตระหนักถึงปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในหน่วยงานรัฐ และร่วมกันสร้างเครือข่ายการต่อต้านการทุจริตที่เข้มแข็งต่อไป

ส่วนที่ ๒

การดำเนินการ

SENAE STRONG

โครงการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามวินัย
สภานักรรมาธิการ 2 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ขอเชิญบุคลากรสภานักรรมาธิการ 2 ร่วมรับฟังบรรยาย

หัวข้อบรรยาย

“ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบที่สุ่มเสี่ยงต่อวินัยของข้าราชการไทย”

วิทยากร

ดร.ฉวีวรรณ นิลวงศ์
อดีตผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน (อำนวยการระดับสูง)
สำนักงาน ป.ป.ท.

วันพฤหัสบดีที่ 12 มีนาคม 2569
เวลา 13.00 – 14.00 นาฬิกา

ณ ห้อง CA331 ชั้น 3 อาคารรัฐสภา

ขอสงวนลิขสิทธิ์ในภาพ Senate Strong จัดทำขึ้น
โดยไม่ผิดลิขสิทธิ์ของสภาฯ. ฉวีวรรณ
และคณะเป็นสื่อสำนักงานเลขาธิการ 2

02-83191823

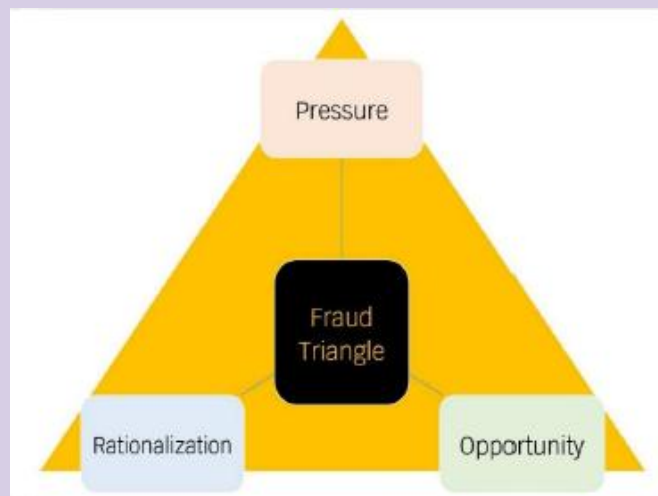
senae9182@senate.go.th

สภานักรรมาธิการ ๒ ได้จัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์ให้บุคลากร เข้าใจและตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้ความสำคัญกับวินัยข้าราชการ เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามวัฒนธรรมสุจริตและการต่อต้านการทุจริต ภายใต้ชื่อ “โครงการส่งเสริมส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามวินัย” ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๙ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา ห้องประชุมกรรมาธิการ CA331 ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา โดยได้เชิญ ดร.ฉวีวรรณ นิลวงศ์ อดีตผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน (อำนวยการระดับสูง) สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อ “ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบที่สุ่มเสี่ยงต่อวินัยข้าราชการไทย” โดยมีบุคลากรสังกัดสภานักรรมาธิการ ๒ ร่วมรับฟังการบรรยาย

ดร.ฉวีวรรณ นิลวงศ์ เป็นบุคคลผู้มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการต่อต้านทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยปัจจุบันดำรงตำแหน่งอนุกรรมาธิการและเลขานุการ ในอนุกรรมาธิการพิจารณากระบวนการและมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ วุฒิสภา ดำรงตำแหน่งนักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา อีกทั้ง ดำรงตำแหน่งนักวิจัยประจำศูนย์กลางการเรียนรู้ วิจัย และบริการวิชาการ คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ และเป็นอาจารย์พิเศษ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก วิทยาลัยการทัพบก และวิทยาลัยการตำรวจ

วิทยากรได้บรรยายถึงประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การบริหารความเสี่ยงภายในหน่วยงาน รวมถึงการประเมินและหามาตรการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบภายในหน่วยงานของรัฐ โดยให้ข้อเสนอแนะว่าหน่วยงานควรมีแผนปรับปรุงที่ทันสมัย เท่าทันต่อการทุจริตในรูปแบบใหม่ ๆ และสามารถทำเป็นแผนให้เป็นรูปธรรมและสามารถทำในชีวิตประจำวันได้โดยง่าย

วิทยากรได้ให้ความรู้ถึงที่มาของการทุจริต ซึ่งเกิดมาจาก ๓ ปัจจัย ได้แก่ ๑. แรงกดดันที่เกิดขึ้น (Pressure) ๒. การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization) ๓. โอกาสในการกระทำการทุจริต (Opportunity) โดย ๓ ปัจจัยดังกล่าวเป็นที่มาที่ทำให้เกิดการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบขึ้น

ดังนั้น ในการป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ จึงจำเป็นต้องมีระบบที่จะป้องกันการกระทำดังกล่าว คือ “การสร้างระบบการตรวจสอบย้อนกลับ” โดยทำให้การดำเนินการใด ๆ สามารถตรวจสอบย้อนกลับไปได้ว่ามีผู้ใดสามารถอนุมัติอนุญาต และมีการตรวจสอบในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงานได้อย่างละเอียดรอบคอบ ซึ่งจะช่วยให้ลดโอกาสและไม่เปิดช่องว่างที่จะทำให้เกิดการทุจริต

ยกตัวอย่างเช่น ในระบบการโอนเงินออนไลน์ KTB Corporate Online ซึ่งตกเป็นข่าวว่ามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งที่ใช้ช่องว่างของระบบการโอนเงินดังกล่าว ทุจริตคอร์รัปชันเงินของทางราชการเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การไขปัญหาเบื้องต้นคือการออกแบบระบบให้มีความรัดกุมและยากต่อการทุจริตมากยิ่งขึ้น โดยเสนอให้ จะต้องมีการแจ้งเตือนผ่านข้อความ (SMS) ก่อนการโอนเงิน และจะต้องมีระบบการอนุมัติการโอนเงินผ่านรหัส OTP อีกชั้นหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ไม่ควรให้อำนาจบุคคลเพียงคนเดียวในการดำเนินการดังกล่าว เพื่อเป็นการป้องกันที่แน่นหนาขึ้นและเป็นการตรวจสอบโดยบุคคลหลายคนมากยิ่งขึ้น

เตือนผ่านข้อความ (SMS) ก่อนการโอนเงิน และจะต้องมีระบบการอนุมัติการโอนเงินผ่านรหัส OTP อีกชั้นหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ไม่ควรให้อำนาจบุคคลเพียงคนเดียวในการดำเนินการดังกล่าว เพื่อเป็นการป้องกันที่แน่นหนาขึ้นและเป็นการตรวจสอบโดยบุคคลหลายคนมากยิ่งขึ้น

กรณีการจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับพัสดุ ก็เป็นกรณีที่พบความเสี่ยงที่จะมีการทุจริตคอร์รัปชันเช่นกัน ดังนั้น จึงควรมีระบบกระบวนการการจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับพัสดุที่มีความละเอียดรอบคอบรวดเร็ว และในส่วนของผู้ทำหน้าที่ตรวจรับพัสดุเองก็ควรมีการจดบันทึกรายละเอียดประจำวันที่ชัดเจน

หลังจากนั้นวิทยากรได้กล่าวถึงนโยบายป้องกันความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานของรัฐคือ “นโยบาย No Gift Policy” โดยเห็นว่านโยบายดังกล่าวมีแนวคิดที่ดี ในการให้เจ้าหน้าที่รัฐรับของขวัญของกำนัน เพื่อมิให้เกิดการทุจริตและประพฤตินิยมขบต่อหน้าที่และอาจเกิดการเลือกปฏิบัติได้ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาถึงวัฒนธรรมและประเพณีของสังคมไทย ซึ่งเป็นสังคมที่มีความโอบอ้อมอารีต่อกัน การให้สิ่งของซึ่งกันและกันตามโอกาสประเพณีนิยมอาจเรื่องปกติ ดังนั้น ปัญหาของนโยบายดังกล่าวคือเกณฑ์ในการพิจารณาว่าโอกาสใดสามารถรับของขวัญได้ และโอกาสใดไม่สามารถรับของขวัญได้ โดยมีบรรทัดฐานในการพิจารณาคือ *ให้พิจารณาว่าหากตัวเราซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่มีหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่งหน้าที่ใดแล้ว บุคคลดังกล่าวจะนำของขวัญของกำนันมาให้หรือไม่*

ในการนี้บุคลากรสำนักกรรมการ ๒ ได้ร่วมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในประเด็นแนวทางการจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิยมขบที่สุ่มเสี่ยงต่อวินัยข้าราชการไทย โดยเห็นว่า

๑. หน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องมีการศึกษาประเด็นความเสี่ยงการทุจริตประพฤตินิยมขบควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมของมนุษย์ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถออกแบบระบบที่มีมาตรฐานในการป้องกันการทุจริตประพฤตินิยมขบ ที่สอดคล้อง เท่าทันกับเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพเพียงพอ

๒. จำเป็นจะต้องมีการกำหนดมาตรการในการให้ความรู้ด้านวิธีปฏิบัติราชการที่ถูกต้อง และมีการให้ความรู้ด้านวินัยให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตและประพฤตินิยมขบ รวมทั้งจัดทำนโยบายต่อต้านการทุจริตที่เป็นรูปธรรมและปรับปรุงให้เท่าทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ

๓. จำเป็นจะต้องมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการต่อต้านการทุจริตระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชน และร่วมกันสร้างค่านิยมที่ดีในองค์กร ไม่ทุจริตคอร์รัปชันในทุกรูปแบบ และจะต้องมีมาตรการที่คุ้มครองผู้ที่ยกย่อง สอดส่อง ดูแล ร้องเรียนการทุจริตและประพฤตินิยมขบ เพื่อให้การปราบปรามการทุจริตเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีกฎหมายลงโทษผู้กระทำการทุจริตที่เข้มงวดและมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

ในการนี้ นายอุสาคห์ ชูสิทธิ์ ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานกรรมการ สำนักกรรมการ ๒ และนายอลนกรณ์ คำด้วง ประธานคณะทำงานคณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร Strong จิตพอเพียง ต้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักกรรมการ ๒ ได้กล่าวขอบคุณวิทยากร พร้อมกับมอบของที่ระลึก และบุคลากรสำนักกรรมการ ๒ ถ่ายภาพร่วมกับ วิทยากร

ส่วนที่ ๓ บทสรุปและประโยชน์ที่ได้รับเพื่อนำมาใช้ในสำนัก/กลุ่ม

๓.๑ บทสรุป

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานของรัฐ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนานในสังคมไทย และเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กระทำผิดวินัย อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาดังกล่าวสามารถป้องกันและแก้ไขได้ด้วยการมีระบบการจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ และรัดกุมเพียงพอ โดยระบบที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประพจน์มิชอบควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับจะต้องมีการให้ความรู้ด้านวิธีปฏิบัติราชการและด้านวินัยให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐ รวมทั้งจัดทำนโยบายต่อต้านการทุจริตที่เป็นรูปธรรมและปรับปรุงให้เท่าทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ ในส่วนของภาคประชาชน จำเป็นจะต้องมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการต่อต้านการทุจริตระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชน ร่วมกันสร้างค่านิยมที่ดีในองค์กร ไม่ทุจริตคอร์รัปชันในทุกรูปแบบ และจะต้องมีมาตรการที่คุ้มครองผู้ที่คอยสอดส่อง ดูแล ร้องเรียนการทุจริตและประพจน์มิชอบ เพื่อให้การปราบปรามการทุจริตเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ ประโยชน์ที่ได้รับเพื่อนำมาใช้ในสำนัก/กลุ่ม

จากการที่สำนักกรรมธิการ ๒ ได้จัดกิจกรรมใน“โครงการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามวินัย” ทำให้บุคลากรของสำนักกรรมธิการ ๒ ได้รับประโยชน์และสามารถนำมาปรับใช้ภายในสำนักกรรมธิการ ๒ และกลุ่มงานต่าง ๆ สรุปได้ ดังต่อไปนี้

๑. บุคลากรได้ตระหนักถึงความเสี่ยงการทุจริตและประพจน์มิชอบที่สุ่มเสี่ยงต่อวินัยข้าราชการ และตระหนักว่าการทุจริตและประพจน์มิชอบเป็นปัญหาที่ใกล้ตัวและอาจนำมาสู่ความผิดทางวินัยได้

๒. บุคลากรได้รับองค์ความรู้ในเรื่องวิธีการป้องกันการทุจริตและประพจน์มิชอบที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ การมีระบบการจัดการที่ดีและรัดกุมเพียงพอ ควบคู่กับการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมของมนุษย์ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถออกแบบระบบที่มีมาตรฐานในการป้องกันการทุจริตประพจน์มิชอบที่สอดคล้องเท่าทันกับเหตุการณ์ และมีประสิทธิภาพเพียงพอ โดยสามารถนำแนวคิดดังกล่าวมาปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงการต่อต้านทุจริตของสำนักกรรมธิการ ๒ ได้

๓. บุคลากรได้ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างเครือข่ายต่อต้านทุจริต และการสร้างค่านิยมที่ดีในองค์กร การสร้างค่านิยมที่ดีในองค์กร และการจัดทำนโยบายต่อต้านการทุจริตที่เป็นรูปธรรม โดยสามารถนำไปปรับปรุงนโยบายต่อต้านทุจริตของสำนักกรรมธิการ ๒ เช่น นโยบาย No Gift Policy ให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น อันนำไปสู่การสร้างค่านิยมสุจริตที่แข็งแกร่งของสำนักกรรมธิการ ๒ ต่อไป

